

ВАЛЮТ АРИЛЖААНЫ ЗАХ ЗЭЭЛ

А.Азжаргал

azjargal.amarsaikhand@gmail.com

Агуулга

- Дэлхийн валют арилжааны зах зээл
- Дотоодын валют арилжааны зах зээл
 - Валютын урсгал/ГШХО
 - Таваарын үнэ
 - Арилжааны хэрэгсэл
 - Цахим талбар
- Монголбанкнаас хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ
- Санал болгох кино

Дэлхийн валют арилжааны зах зээл

- Санхүүгийн зах зээл
 - Exchange- зохицуулалттай зах зээл
 - NYSE-1792 он, SEHK- 1891, MSE- 1991
 - Over the counter- OTC market
 - Тогтсон байршилгүй, харилцагч талууд санхүүгийн бүтээгдэхүүн болон арилжааны бусад нөхцөл тохирно

Дэлхийн валют арилжааны зах зээл

- Хамгийн том зах зээл
 - Өдрийн дундаж арилжаа 5,1 их наяд ам.доллар /2016/
 - Хувьцааны арилжааны өдрийн дундаж 200 тэрбум ам.доллар /2016/
 - Liquid буюу хөрвөх чадвар сайтай
- 24/5 ажилладаг
 - Сидней, Нью Йорк, Токио, Лондон.

Дэлхийн валют арилжааны зах зээл

GRAB

Use the Actions menu to edit this view and create new views.

1) Actions ▾ 2) Transpose 3) Run in Launchpad FX Dashboard

View Name **Trading View** Basket **Expanded Majors**

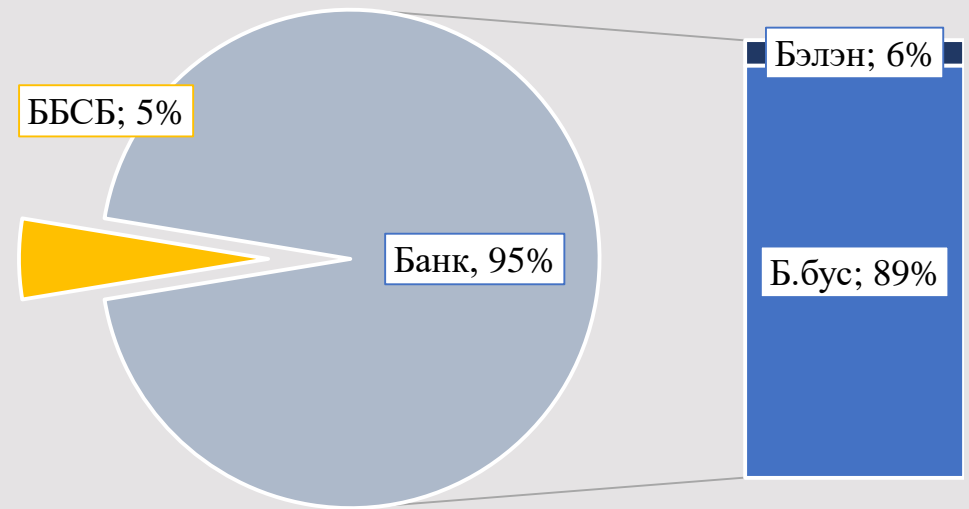
Currencies	Bid / Ask	Day Chg	% Day Chg	High	% Today	Low	Now/20	% Chg ...	1M RR	RSI 14	Boll %
11) EURUSD	1.1244 / 45	0.0014		1.1248	84.24	1.1229		2.493	.025	45.43	43.97
12) USDJPY	111.93 / 94	-0.04		112.01	35.14	111.90		1.695	-.832	59.33	73.63
13) GBPUSD	1.2995 / 98	0.0006		1.3010	50.99	1.2983		6.998	-.347	41.79	14.13
14) USDCAD	1.3372 / 77	-0.0002		1.3387	38.89	1.3366		2.073	.150	53.18	60.81
15) AUDUSD	0.7148 / 50	-0.0002		0.7159	28.01	0.7145		3.025	-.405	53.46	65.58
16) NZDUSD	0.6686 / 88	0.0005		0.6695	53.57	0.6679		3.578	-.407	35.82	13.46
17) USDCHF	1.0137 / 40	-0.0016		1.0155	30.88	1.0131		1.566	-.237	71.13	100.20
18) USDSEK	9.2939 / 00	-0.0136		9.3142	22.52	9.2919		4.746	.190	53.43	72.22
19) USDNOK	8.5012 / 42	-0.0127		8.5346	6.67	8.5004		3.448	.330	43.74	24.72
20) USDDKK	6.6394 / 06	-0.0083		6.6494	18.56	6.6379		2.572	-.025	55.16	57.59
21) USDZAR	14.0699 / 75	0.0217		14.0761	90.65	14.0497		4.086	2.655	46.85	37.79
22) USDTRY	5.8001 / 61	0.0050		5.8354	27.09	5.7912		10.747	8.380	64.15	79.73
23) USDPLN	3.8053 / 74	-0.0035		3.8113	49.23	3.8017		3.546	.860	51.21	46.02
24) USDCZK	22.8443 / 610	-0.0205		22.8836	32.61	22.8377		4.110	.825	55.01	55.07
25) USDSGD	1.3552 / 54	-0.0006		1.3560	40.02	1.3549		.972	.095	52.59	68.50
26) USDHKD	7.8441 / 47	-0.0017		7.8464	8.43	7.8442		.310	-.483	46.72	39.31
27) USDKRW	1,136.80 / 00	-0.05		1137.75	37.04	1136.40		6.954	.570	53.25	51.99
28) USDTWD	30.832 / 42	-0.001		30.841	83.33	30.817		2.705	.110	48.48	48.84
29) USDMYR	4.1320 / 40	-0.0090		4.1500	17.07	4.1295		4.986	1.720	68.03	88.04
30) USDINR	69.3475 / 3575	-0.2525		69.6150	8.30	69.3288		14.803	.570	48.85	71.18
31) USDIDR	14,040 / 50	-40		14053	85.71	14000		1.293	1.028	36.86	-1.83
32) USDMXN	18.7928 / 131	-0.0003		18.8295	39.29	18.7864		5.026	.930	38.92	22.91
33) USDBRL	3.9262 / 79	-0.0128		3.9513	47.62	3.9050		11.346	1.935	59.00	78.02
34) USDCLP	662.10 / 65	1.30		664.03	46.25	660.95		13.501	.715	43.66	27.41

Australia 61 2 9777 8600 Brazil 5511 2395 9000 Europe 44 20 7330 7500 Germany 49 69 9204 1210 Hong Kong 852 2977 6000
 Japan 81 3 3201 8900 Singapore 65 6212 1000 U.S. 1 212 318 2000
 Copyright 2019 Bloomberg Finance L.P.
 SN 842482 G358-5036-0 19-Apr-19 21:11:46 CST GMT+8:00

Дотоодын валют арилжааны зах ЗЭЭЛ

- Арилжааны өдрийн дундаж эргэлт **61.6** сая ам.доллар
- Валют арилжааны нийт эргэлтийн **69%**-ийг том 3 банкны арилжаа эзэлдэг.

Валют арилжааны эргэлтийн
бүтэц
2018 оны эхний 11 сар

Дотоодын валют арилжааны зах зээл

- Экспортын орлого

- Нийт экспортын 90 хувь уул уурхай бүтээгдэхүүн
Бусад салбар: Өрсөлдөх чадвар?
- Урсгал шилжүүлэг

- ГШХО, санхүүгийн урсгал

- Уул уурхайн төсөл
- Гадаад зах зээлээс авах хувийн болон улсын секторын зээл
- Гадаадын хөрөнгө оруулалттай бизнес

Экспорт 2018 онд: \$7,012 сая

Чулуун нүүрс 40%

Зэсийн баяжмал 29%

Боловсруулаагүй нефть 6%

Төмрийн хүдэр 5%

Цайрын хүдэр ба баяжмал 3%

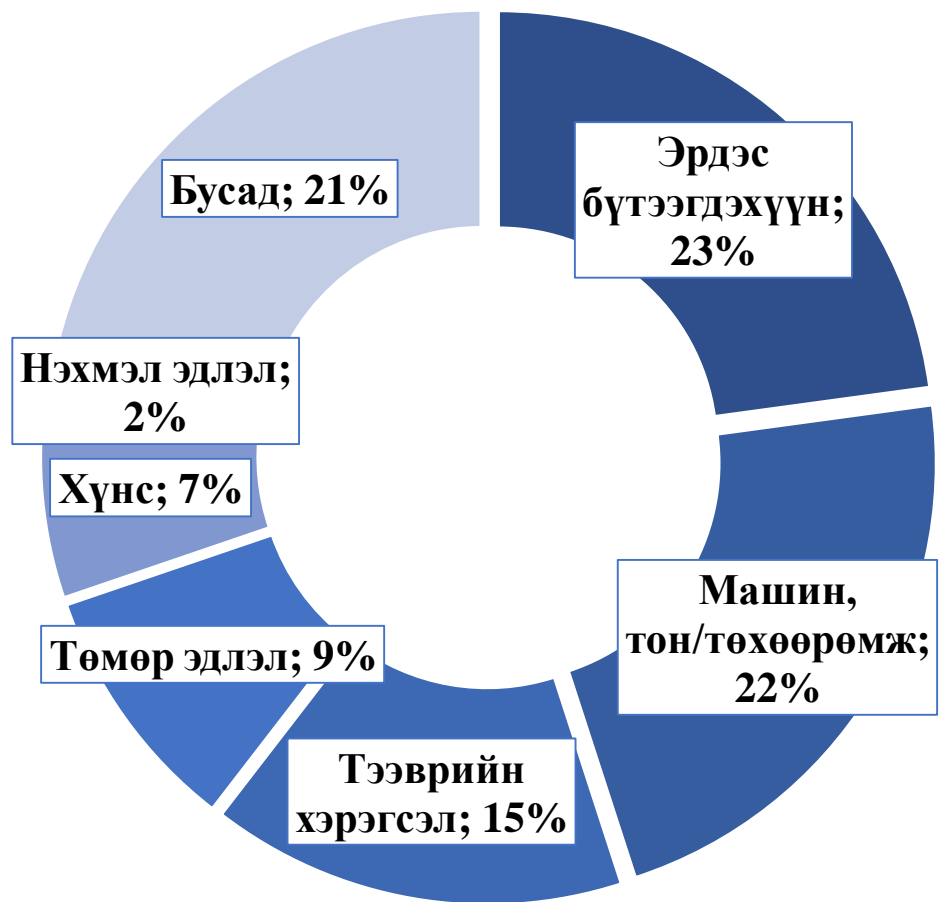
Жонш; лейцит; нефелин 3%

Алт 2%

Молибдены хүдэр,
баяжмал. 1%

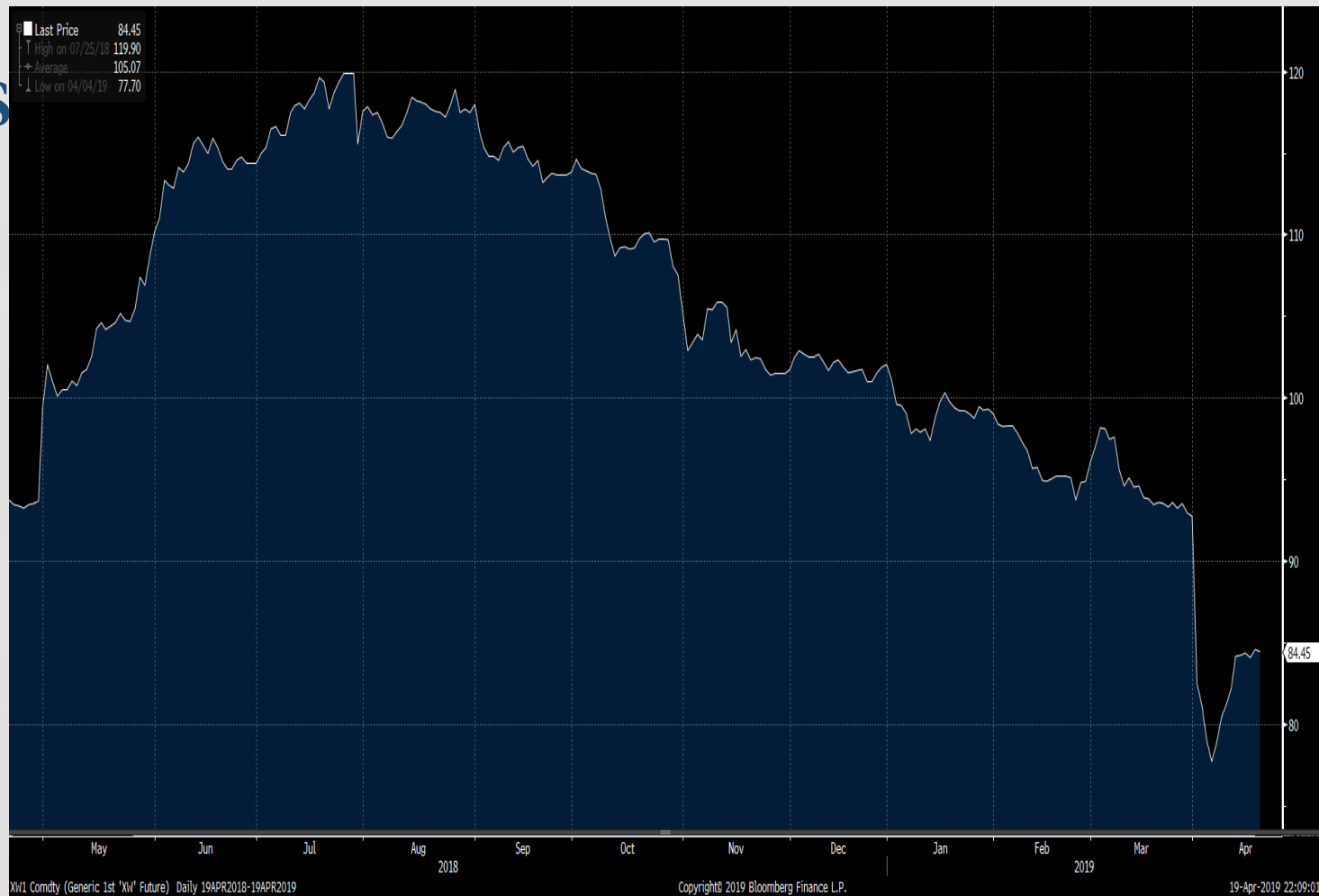
Импорт 2018 онд: \$6,200 сая

Монгол Улс олон
төрлийн бараа
бүтээгдэхүүнийг
дэлхийн бусад
орнуудаас худалдан
авдаг

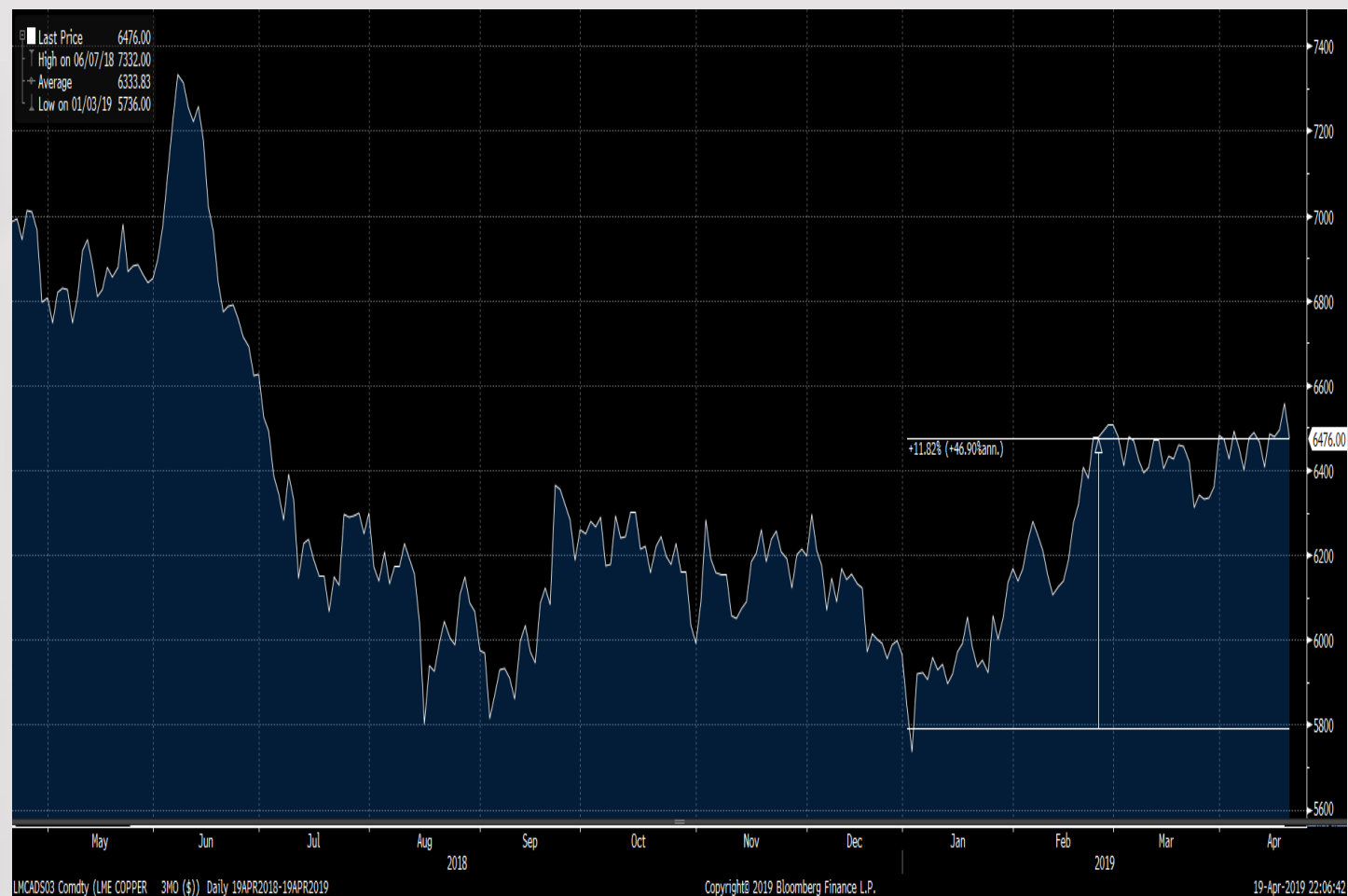
Таваарын үнэ

- Нүүрс – 84\$

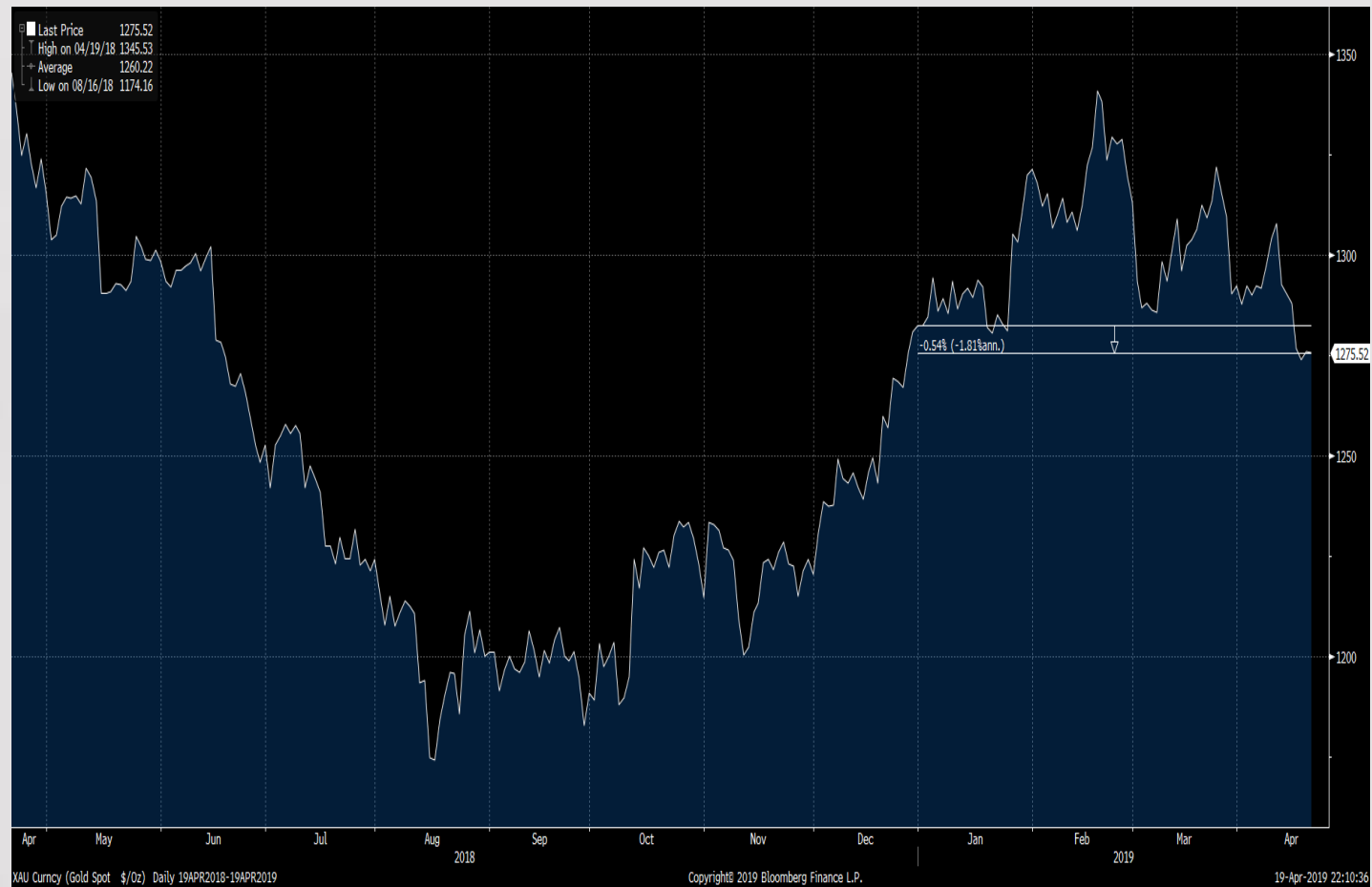
Таваарын үнэ

- Зэс- 6476\$

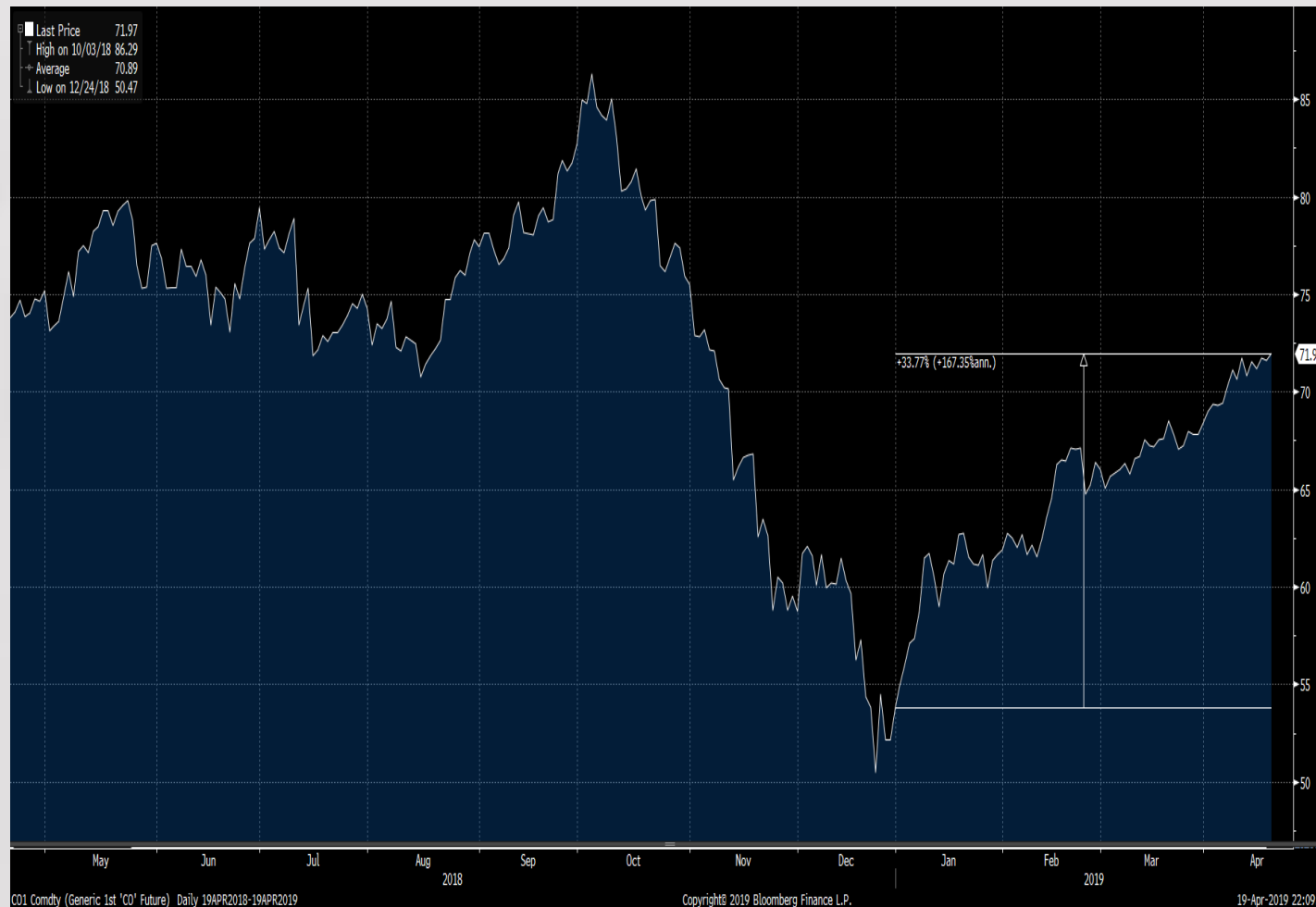
Таваарын үнэ

- Алт -1275\$

Таваарын үнэ

- Газрын тос
72\$

Арилжааны хэрэгсэл

- **Спот хэлцэл**
 - Т+1 өдөрт төлбөр тооцоо хийгдэнэ
- **Форвард хэлцэл**
 - Хоёр тал ирээдүйд ямар нэгэн валютыг харилцан тохиролцсон ханшаар өнөөдөр хийх хэлцэл
- **Своп хэлцэл**
 - Хоёр тал өнөөдөр валют худалдах /худалдан авах/ хэлцэл хийгээд тогтсон хугацааны дараа харилцан тохиролцсон ханшаар худалдан авах /худалдах/ хэлцэл
- **Валютын опшин**
 - Валютыг тодорхой хугацааны дараа худалдан авах /худалдах/ эрхийг худалдан авах эсвэл худалдах хэлцэл

Арилжааны хэрэгсэл

- **Форвард ханш=Спот ханш+Спот ханш*(Төгрөгийн хүү-Ам.долларын хүү)*хугацаа/360**

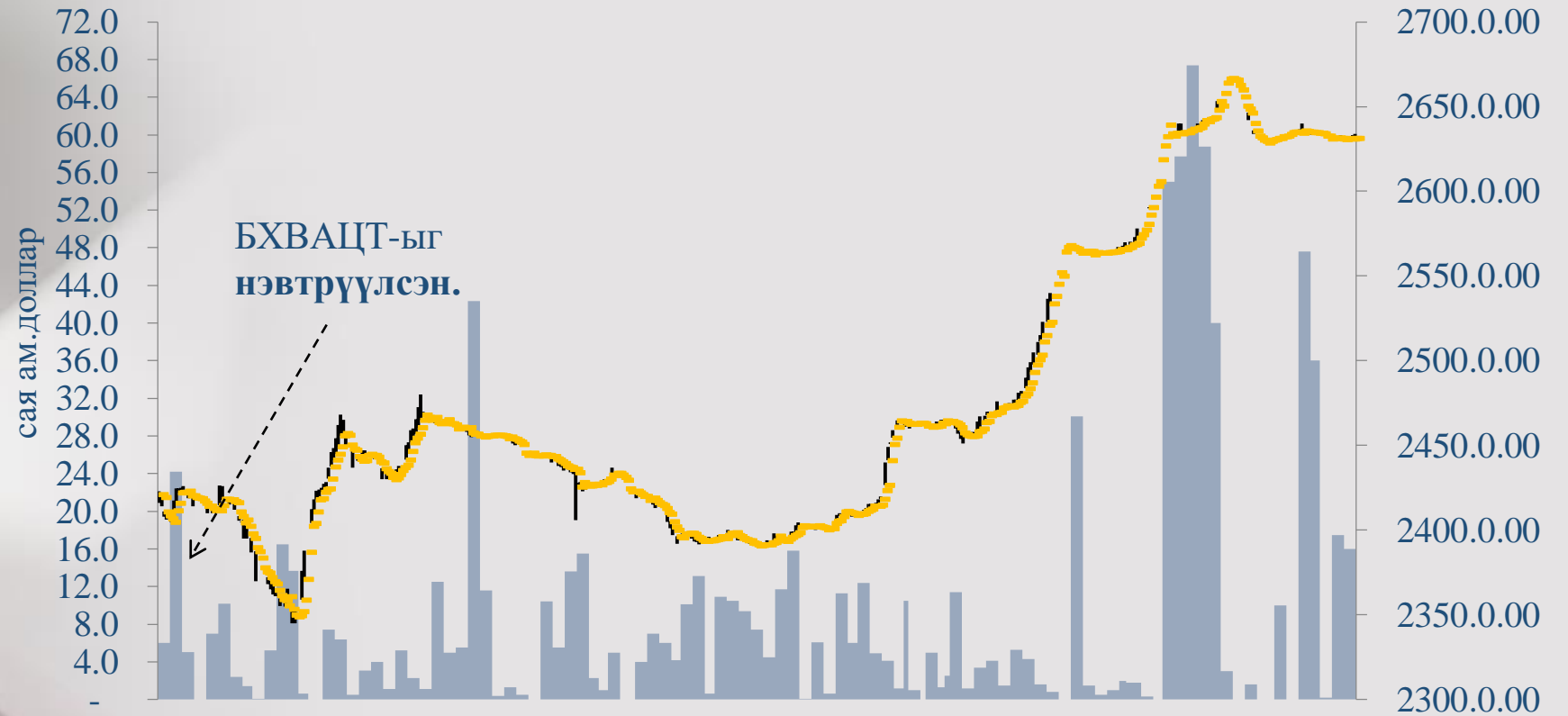
- **Форвард ханш=1900+1900*(18%-4.2%)*90/360=1965.55**

- **Форвард ханш=1900+1900*(10.3%-13.2%)*90/360=1886,22**

Банк хоорондын валют арилжааны цахим талбар

- 934,7 сая ам.доллар
- 113.4 сая юань

Монголбанкнаас хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ 2018 оны байдлаар

- Валютын захад цэврээр \$424 саяыг нийлүүлэв
 - ГВДХ-аар \$+1016 сая
 - Шууд арилжаагаар \$-803 тэрбум
 - Бусад \$+212 сая
- Хэрэглээний зээлийг хязгаарлах
 - Хэр.зээл $t \rightarrow 30$ сар
 - Өр орлогын харьцаа $\rightarrow 70\%$
- Валютын зээлийг хязгаарлах
 - Валютын зээлийн э.жин $120\% \rightarrow 150\%$
- Бодлогын хүүг 1.0%-иар өсгөв
- Төгрөгийн илүүдэл нөөцийг татах
 - 28 долоо хоногийн хугацаатай ТБҮЦ шинээр гаргав

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА